

2018-02-14

Minnesanteckningar Regionalt Miljö- och klimatråd

Tid: 14 februari 2018, klockan 13.00 – 16.15

Plats: Länsstyrelsen, lokal Gröna salongen

Lunch från 12.15, mötestid 13.00-16.15

Närvarande:

Biogas Öst

Energikontoret Mälardalen

Landstinget Sörmland

Landstinget Sörmland

Landstinget Sörmland (punkt 6)

LRF

Mälardalens Högskola

Regionförbundet Sörmland

Skogsstyrelsen

Kollektivtrafikmyndigheten (punkt 6)

Flens kommun

Katrineholms kommun

Nyköpings kommun

Strängnäs kommun

Trosa kommun

Länsstyrelsen

1. Inledning

Länsstyrelsen vill gärna få förslag på punkter till dagordningen. Nästa möte är den 22 maj. *Skicka förslag till dagordningspunkter senast 29 mars.*

2. Återkoppling tidigare minnesanteckningar

Biogas Öst gav en uppdatering om läget i förhandlingarna om EU:s förnybarhetsdirektiv. Detta direktiv innehåller mål om hur mycket förnybar energi inom olika sektorer som varje land ska nå upp till. Nu är man i slutet av förhandlingarna. Sverige har redan en hög andel förnybart och kommer inte få problem att klara målen. En diskussion gäller grödbaserade drivmedel där EU är kritiska till vete och raps till drivmedel. Ett tak på 7 % av användningen diskuteras. Eventuellt undantas drivmedel med hög klimatnytta, om man kan visa att användningen inte bidrar till indirekt markanvändning. Då kan man få gå utöver 7 %.

Vad gäller kring dansk biogas: Danmark har produktionsstöd för biogas. I Sverige har vi istället skattebefrielse. Ett land får inte ha både produktionsstöd och skattebefrielse. Men

Postadress
611 86 NYKÖPING

Besöksadress
Stora torget 13

Telefon
010-223 40 00 växel

Telefax

E-post
sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnr
202100-2262

PlusGiro

Bankgiro
5051-8653

Faktureringsadress
FE 98
838 73 FRÖSÖN

Internet
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

2018-02-14

om man rör sig över en landsgräns fungerar det ändå, vilket är vad företagen då gör när man producerar i Danmark och säljer i Sverige. För Danmark är situationen trots allt bra ur miljösynpunkt eftersom man får avsättning för gödsel. Denna situation (att svensk biogas konkurreras ut av dansk) har inte gjort att biogasen blivit väldigt mycket billigare på marknaden i Sverige. Det jobbas på att lösa effekterna av de facto dubbelt stöd till dansk biogas från nationellt håll (Sverige).

Agenda 2030: Länsrådet är kontaktlänsråd för Agenda 2030 för länsstyrelserna. Hon har kontaktat regeringskansliet som meddelat att handlingsplanen inte kommer i mars men ”före sommaren”. Man kommer att ha hearings under våren, utifrån en delrapport som Agenda 2030 – delegationen lämnar i mars.

Ett landsting och sex kommuner kommer vara kontakter till SKL i Agenda 2030-arbetet. Både Landstinget Sörmland och Nyköpings kommun är med. Länet är alltså mycket väl representerat i Agenda 2030-arbetet på nationell nivå.

3. Miljömålsuppföljning 2017 – resultat

Se presentation.

Kommentarer efter presentationen:

LRF kommenterade att med vargrevir i länet behövs mycket pengar till viltstängsel. Länsstyrelsen kommer framöver att vara representerade av både natur- och miljöenheten och landsbygdsenheten i rådet. Medel till viltstängsel söks från landsbygdsenheten.

Vi kanske ska bjuda in SSAB på ett möte framöver så att de kan berätta om sitt arbete att bli fossilfria. Detta kopplar också till frågan om elförsörjningen (effekten) som är aktuell i länet nu.

Det vore också bra att ta upp grön infrastruktur på nästa möte eftersom handlingsplanen då kommer att vara på remiss. Ett annat förslag är LIFE IP Rich Waters. Båda dessa projekt har direkt koppling till flera miljömål.

4. Nya miljö- och klimatuppdrag 2018

Se presentation.

Miljöövervakningsdagarna ordnas i Nyköping 26-27 september. Boka in dagarna nu! En inbjudan kommer ut inom kort. Än så länge har bara save-the-date gått ut.

Det kommer att finnas minst tre olika bidrag att söka för att anlägga våtmarker under året.

LONA (Lokala Naturvårdsprojekt) kan enligt särskild förordning (SFS 2003:598 och 2017:1340) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt sökas av kommuner, även tillsammans med t.ex. en ideell organisation. LONA-bidragen kan ges om up till 50 procent av bidragsberättigade kostnader för naturvårdsprojekt, t.ex. bildande av naturreservat och integration genom naturvårdsinformation. Ansökningstiden har gått ut

2018-02-14

och beslut kommer inom kort. För specifika våtmarksprojekt gäller en senare ansökningstid (preliminärt 10 april) och kommuner kan få bidrag upp till 90 procent av bidragsberättigade kostnader.

LOVA (Lokala vattenvårdsprojekt) kan enligt särskild förordning (SFS 2009:381) beviljas till kommun och/eller ideell organisation om upp till 90 procent av projektkostnaden för projekt som minskar t.ex. kväve- och fosforläckage till vatten eller på annat sätt medverkar till förbättrad vattenkvalitet.

Landsbygdsprogrammets våtmarksstöd kan sökas av de som brukar mark och vill anlägga våtmark där. Ansökningarna prövas enligt särskilda kriterier i programmet.

Dessutom kan särskilda våtmarks- eller andra vattenvårdsprojekt skapas inom LIFE IP Rich Waters om olika aktörer kommer överens om det för ett särskilt område.

På nästa möte 22 maj stämmer vi av hur mycket pengar som finns kvar i LOVA- och LONA-potterna.

Anne-Li avslutade med att fråga vilka ämnen deltagarna gärna skulle se på dagordningen nästa möte. Skicka förslag senast 29 mars.

Kommentarer efter presentationen:

Laddstolpar – hur ser ansvarsfrågan ut för det? Vem ska ta ansvar för utbyggnad av laddinfrastruktur?

LRF vill gärna veta hur kommunerna arbetar med vattenskyddsområden.

Trosa vattenvårdsförbund vill titta på de nya pengarna som finns i LOVA och LONA. De kan vara den idéella aktören som kan jobba tillsammans med markägare.

Nyköping vill ha sammanfattning av Klimatklivet. Vad har hänt – vad kan man söka nu?

Laddinfrastruktur, elförsörjning mm kan bli en stor punkt nästa gång. Energikontoret, Biogas Öst, Flen m.fl. är intresserade. Och flera som kan ha presentationer, t.ex. SSAB. Ta med Länsstyrelsens projekt Laddinfra Öst 2.0 och Regionförbundets arbete med elförsörjningsfrågan.

5. Aktuellt från alla - pågående projekt och strategiarbete

Alla deltagande organisationer väljer ut två aktuella projekt/ämnen att berätta om. Fokus ska vara på information och miljömålsrelaterade projekt där samarbete önskas eller att det är viktigt för övriga i rådet att känna till arbetet.

Regionförbundet: Beslutade i september om handlingsplan för att integrera miljö och klimat i tillväxtarbetet. Handlingsplanen innebär att systematiskt strukturera vad Regionförbundet gör inom t.ex. smart specialisering, regional transportplan. Har också kommit in på nya områden som kraftförsörjningsfrågan. Handlingsplanen finns på Regionförbundets hemsida.

2018-02-14

Energikontoret: Konferens den 11 april Vindkraft Öst. <http://energikontor.se/kraftsamling-vindkraft-ostergotland-sodermanland/>

Projektet cykelvänlig arbetsplats, som är en del av Åtgärdsprogram för Södermanlands miljö drar igång. Landstinget och flera kommuner är med. Det finns möjlighet för fler att vara med! Diplom kommer att delas ut 21 sep av Landshövding Liselott Hagberg.

Mälardalens högskola: Fått fråga – vad gör MhH kopplat till Agenda 2030? Blev en adventskalender med 17 luckor på hemsidan. Forskare berättar vad de gör som kopplar till de olika målen. Små filmer som man kan kolla på. Har projekt och forskning i alla 17 områden. Genom filmerna kan man få kontaktpersoner till MdH inom olika ämnen.

Skogsstyrelsen: Jobbar nu mycket med gröna jobb. Är ett arbetsmarknadsprojekt, men de åtgärder som kommer göras kommer också göra mycket i landskapet. Projekt Mera tall jobbar man också med. Togs också upp förra gången. Kan berätta mer på ett kommande möte när projektet kommit igång.

Trosa: Håller på att handla upp en solkarta efter förlaga från Stockholm. Webbaserad. Man kan klicka på sin fastighet, räkna ut hur många kWh man får, och man kan om man vill också få fram ett kostnadsförslag för att installera solceller. Alla fastigheter i kommunen kommer kartläggas. Kommunen kommer i anslutning till detta informera om solcellsstödet man kan söka från Länsstyrelsen.

Kommunen inviger sitt första marina naturreservat i vår. Kommer eventuellt att samordnas med vattenveckan.

Musselprojektet – kommer få en första rapport i sommar.

LRF: Igår och idag haft en stor valupptakt. Projekt tillväxt och tillsyn i Rättvik. Koncept som bygger på samarbete. Har upplevt att de fått en effektivare tillsyn, men också bättre tillväxt. Har t.ex. förändrat tillsynstaxan. Pratade om att bjuda in dem till Sörmland och kanske till Länsstyrelsen också. Kan vara något att ta upp på utbildning för nya miljönämndspresidierna efter valet.

LRF vill lyfta fram att skogen kan bidra med så otroligt mycket - värme, kläder, bränsle mm. Markägare känner dock att äganderätten är hotad, pga rödlistade arter. Exempel bombmurkla. Ser en förskjutning mot att staten vill att markägarna ska stå för kostnaderna genom att man inte får bruka skogen längre.

Länsstyrelsens kommentar: Efter en dom i Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) kan inte staten förbjuda en avverkning utan ersättning till markägaren när det avser en dispens för arter i Artskyddsförordningens bilaga 2, t.ex. bombmurkla. Då ska myndigheten (Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen) inleda ett ärende om områdesskydd. Om det inte är aktuellt med områdesskydd ska Länsstyrelsen lämna dispens. Sådan dispens har Länsstyrelsen i Sörmland lämnat i två ärenden under 2017. I dessa två fall har avverkning kunnat genomföras men med vissa försiktighetsmått. Skogsstyrelsen har under 2017, vid åtminstone två tillfällen efter avverkningsanmälningar enligt skogsvårdslagen (SVL) för skog där bombmurkla finns, hanterat ärendena enligt SVL. För dessa har ansökan om dispens från artskyddsförordningen inte varit aktuellt.

2018-02-14

Flen: Tittar på samverkan mellan miljökontor. Vill ha samverkan med grannkommunerna. Tittar nu på avloppsfrågan. Behöver komma vidare och inventera, och lösa gammal skuld. Funderar på laddinfrastruktur och ser behov av att skapa strategi kring det. Är i slutfasen av dagvattenstrategi.

Jaktfrågan har också varit på tapeten. Samordning kring vildsvin. Hur ska jakten samordnas regionalt?

Har ett konkret problem med hur dammbindning kan göras miljövänlig på heden i Malmköping.

Strängnäs: Vattenplan som varit ute på remiss är nu klar, och ska antas innan somamren. Jobbar med att ta fram plan för laddinfrastruktur i kommunen. Tips om skrift från SKL – ladda för framtiden.

Samverkansdialog och utbildning om Agenda 2030 med näringslivet. Jobbar nära med näringslivet i detta.

Biogas Öst: Powercircle har också en vägledning för laddinfrastruktur. Liknande som SKL:s variant.

Vägledning för offentlig upphandling ligger ute på remiss på Biogas Öst hemsida. Finns mycket goda exempel i den. Jobbar nu med workshops kopplat till den.

Släpper i dagarna statistikrapport. Statistik framförallt från kommunerna som jobbar i projektet Fossilfritt 2030.

Katrineholm: Är med i LIFE IP Rich Waters-projektet. Jobbar just nu mycket med delprojektet att få upp fosfor från Öljaren och återföra den till jordbruksmark. Detta är ett stort projekt, väldigt spännande att vara med i projektet. Detta projekt finansieras även av LOVA-medel.

Kommunfullmäktige har fastslagit handlingsplan för dagvatten. Dagvatten är en stor fråga för kommunen nu eftersom man expanderar nu.

Landstinget: Har sedan tidigare Miljö- och klimatprogram. Jobbar nu med att ta fram ett hållbarhetsprogram. Inriktning mot fossiloberoende verksamhet. Kommer jobba mer med livsmedel än vad man gör nu, mer närproducerat. Pratar om gemensam omlastningscentral, funderar över hur man löser det praktiskt.

Gått in i SKL-projektet om Agenda 2030 där man ska vara pilotorganisation. Ska få utbildning i hållbarhetsberedningen, och en del tjänstemän. Och kunna dela sina erfarenheter om hur de arbetar.

Länsstyrelsen: Rekryterar mycket personal nu.

Försöker nu lyfta miljöledningsarbetet. Det kan vi kanske presentera framöver.

Regeringen vill att vi ska bli mer utåtriktade. Vår webb kommer att byggas om så att vi blir mer tillgängliga.

Länsstyrelsen är nu en totalförsvarsmyndighet. Det kommer också att påverka Länsstyrelsen som arbetsplats och prioriteringar under året.

Sörmlands kollektivtrafikmyndighet: Upphandling busstrafik Katrinholm och Vingåker aktuellt nu.

2018-02-14

6. Regionbildningen – pågående förberedelsearbete

Landstinget presenterade. Att stärka samverkan med omgivande län är något som lyfts fram som ett viktigt skäl för att bilda region. Inte bara att stärka länet i sig. Ett annat motiv är att hälsa och tillväxt kan stärka varandra framöver.

Beslut togs i september 2017 i landstingsstyrelsen om att ansöka om att bilda länsregion och ta över det regionala utvecklingsansvaret. Antalet ledamöter kommer att utökas. Alla kommuner och partier är överens. Beslut i riksdagen kommer före sommaren 2018.

Landstinget får det regionala utvecklingsansvaret och blir kollektivtrafikmyndighet. De tre går samman under namnet Region Sörmland. Men man kommer ändå att välja till Landstinget i Södermanlands län.

Två remisser ute nu – dels Sörmlandsstrategin, dels om regionens uppdrag. Hur ska uppdraget se ut och hur ska det beskrivas. Det pågår diskussioner mellan Länsstyrelsen och Regionförbundet om hur vissa uppgifter ska fördelas, t.ex. fördelning av medel.

Landstinget har tagit ett inriktningsbeslut om den kommande politiska organisationen. Förslag om en regional utvecklingsnämnd. Där ska det vara en stark representation från kommunerna.

Ambitionen är att resurser skapas genom den nya organisationen genom effektivisering. Dessa resurser ska läggas på regional utveckling. Man tittar nu på vilka uppgifter som kan tonas ned, vilka som kan bli effektivare mm. Detta är ett delprojekt inom det stora projektet. Totalt finns det 9 delprojekt.

Lokalisering? Man börjar med Nyköping eftersom Regionförbundet och Kollektivtrafikmyndigheten nu finns här.

Innan sommaren 2018 beslut om Region Sörmland om uppdrag och samverkan. Landstinget kommer i oktober att ta beslut om Sörmlandsstrategin.

På oktobermötet behöver vi ha en diskussion om hur representationen ska se ut i Miljö- och klimatrådet framöver. Då har det också varit val vilket innebär att det kan bli utbyte på några poster när det gäller politikerna.

7. Övriga frågor (15 min)

För att minska sårbarheten och risken att möten missas kommer vi framöver att skicka mötesbokningar och dagordning både till sändlistan och organisationernas officiella e-postadresser.

Avslut 16.15